10/07/2020

Τριάντα χρόνια από την κοίμηση του μακαριστού Μητροπολίτη Πέτρας κυρού Δημητρίου

/ Γνώμες

«Άλαλος ενώπιόν Σου Δημήτριε,
περιπλέω την άβυσσο της μνήμης
ταπεινός Οδυσσέας της Αναζήτησης

διακρίνοντας στην άκρη της Ανατολής
έναν αστέρα που λάμπει
σαν το φως της Αλήθειάς Σου»

Του Σεβ. Μητροπολίτου Αρχκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέου

Τριάντα χρόνια παρήλθαν από την είσοδο του μακαριστού Μητροπολίτη Πέτρας κυρού Δημητρίου εις την χώρα του αχωρήτου. Εις το φως της αιωνιότητας.

Ο Νίκος Ψιλάκης, ο συγγραφέας του μνημειώδους έργου «Τα Μοναστήρια της Κρήτης», δημοσίευσε τότε το ποίημα «Δημήτριε πώς εν τάφω;» στην εφημερίδα «Δημοκράτης» του Ηρακλείου (13-07-1990), και τον αποχαιρέτησε, μεταξύ άλλων πολλών κειμένων που γράφτηκαν εκείνες τις ημέρες της εκδημίας του, την Τετάρτη 11 Ιουλίου 1990.

Ο μακαριστός Πέτρας Δημήτριος γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ηράκλειο Κρήτης το 1921, στο Κάστρο ή Μεγάλο Κάστρο, όπως αποκαλούσε τη γενέθλια πόλη του. Αποφοίτησε από τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης το 1944. Χειροτονήθηκε διάκονος από τον Χαλκηδόνος Θωμά στις 13 Δεκεμβρίου 1942 και πρεσβύτερος από τον Φιλαδελφείας Αιμιλιανό στις 4 Μαρτίου 1943. Αρχιμανδρίτη τον χειροθέτησε ο πηδαλιούχων το Οικουμενικό Πατριαρχείο Γέρων Χαλκηδόνος Μάξιμος, ο και παιδαριογέρων επονομαζόμενος, διότι εις ηλικία τριάντα πέντε ετών (1932) εξελέγη Γέρων Χαλκηδόνος.

Θα ακολουθούσε, μετά από τριετία, το 1935, η εκλογή του Μάξιμου στον Πατριαρχικό Θρόνο, εκδημήσαντος του Πατριάρχη Φωτίου Β΄. Διεγράφη όμως από τον κατάλογο των υποψηφίων από την Τουρκική κυβέρνηση και Πατριάρχης εξελέγη ο Μάξιμος, το 1946, εις διαδοχήν Βενιαμίν.

Στην Κωνσταντινούπολη, ο νεαρός Δημήτριος, υπηρέτησε στην κοινότητα της Πύλης του Ρωμανού (Τοπ-Καπή) και Μεγάλου Ρεύματος (Αρναουτ-κιοι). Επιστρέφει από την Κωνσταντινούπολη το 1946 και υπηρετεί ως Πρωτοσύγκελλος τους Μητροπολίτες Κρήτης Βασίλειο και Ευγένιο. Αδελφός της ιστορικής Ιεράς Μονής Αγκαράθου, το 1956 εκλέγεται και ενθρονίζεται εις την τότε Επισκοπή Πέτρας, την οποία εποίμανε για τριάντα τέσσερα χρόνια.

Ο Κώστας Μαντουβάς, ο υπουργός, την ημέρα της εκδημίας του, μου είπε: «Ο Δημήτριος θα ήταν ένας Γερμανός Καραβαγγέλης, αν ζούσε στους χρόνους του Μακεδονικού Αγώνα. Στο μικρασιατικό μέτωπο θα είχαμε έναν εθνοϊερομάρτυρα, όπως τον Σμύρνης Χρυσόστομο, στην δε Επανάσταση του 1821 έναν Παπαφλέσσα. Τέτοιοι δυναμικοί χαρακτήρες αδικούνται, δεν ξεδιπλώνουν τα χαρίσματά τους σε

εποχές σαν τη δική μας».

Κατά την επταετία, με την επιμονή του, πέρασε το νέο δρόμο, από τον Άγιο Γεώργιο στο Σεληνάρι. Διεξήχθη τότε, μεταξύ σοβαρού και αστείου, με τον Πατακό ένας ωραίος διάλογος.
Δημήτριε, θα σε εξορίσω στο Άγιον Όρος.

Θα με στείλετε Αντιπρόεδρε στον φυσικό μου χώρο, δεν ξέρω όμως εσείς που θα βρεθείτε.

Στα τριάντα τέσσερα χρόνια της ποιμαντικής του διακονίας υπήρξε υπόδειγμα τολμηρού και απλού αρχιερέα, με δυσεύρετη εντιμότητα, με βαθιά εκκλησιαστική συνείδηση, με χαρακτήρα ρωμαλέο, παρορμητικό, ανεξίκακο και ανυστερόβουλο. Άριστος χειριστής του έλληνα λόγου και της κρητικής διαλέκτου, με ρητορική δεινότητα, διηγηματική παραστατικότητα με ευφυολογήματα στον λόγο του. Αρεσκόταν να αναφέρεται στις διηγήσεις του σε εκκλησιαστικά πρόσωπα, γεγονότα και εμπειρίες. Επιφυλακτικός έως αρνητικός στα ρωμαιοκαθολικά ανοίγματα της εποχής του.

Υπήρξε εκ των Ιεραρχών που προείδαν και προείπαν το τέλος του. Είχε προηγηθεί η πρόσκληση σε γεύμα στο μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Τιμόθεο, στην Ελούντα. «Τιμόθεε να ξεχάσομε και να λησμονήσομε όσα συνέβησαν μεταξύ μας. Να συγχωρεθούμε. Ζημιώθηκε η Εκκλησία από τη διαμάχη και την αντιπαλότητα και βεβαίως υπήρξε ο νικητής».

Θα ήθελα να κλείσω αυτό το ευλαβικό και ταπεινό δημόσιο μνημόσυνο στον αείμνηστο Γέροντά μου Πέτρας κυρό Δημήτριο με το παρακάτω γεγονός.

Πάσχα το 1990 είχαμε στις 15 Απριλίου. Το Σάββατο του Λαζάρου, διάκονος τότε στην Ενορία της Ελούντας και Λέκτορας στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης, επισκέφθηκα τον γεραρό Δημήτριο στο επισκοπείο, στη Νεάπολη και συνομιλούντες στην αυλή, με καλεί να με χειροτονήσει του Αγίου Γεωργίου, στο Σεληνάρι. Του απάντησα ότι θα ήθελα να με χειροτονήσει το καλοκαίρι στην Αγκάραθο.

«-Το καλοκαίρι θα είμαι στους ουρανούς.
-Μα τι λέτε;
-Έλα να σε χειροτονήσω του Αγίου Γεωργίου στο Σεληνάρι και να σε χειροθετήσω Αρχιμανδρίτη.
-Το καλοκαίρι θα με κάνετε στην Αγκάραθο.
-Άκουσε, το καλοκαίρι θα είμαι στους ουρανούς. Από τον Κρήτης Τιμόθεο θα πάρεις όλες τις χειροτονίες. Κι εγώ από τον Γέροντά μου, τον Ευμένιο (τον Λάμπης

και Σφακίων), δεν έλαβα κανένα μασούπι, αλλά πάντοτε τον σεβόμουν και τον τιμούσα.»

Και η πορεία των πραγμάτων τον δικαίωσε πλήρως.

Το τελευταίο μου βιβλίο «Κέλευσον, κελεύσατε» (2018) το αφιέρωσα «Στον μακαριστόν Πέτρας Δημήτριο (+1990) δια την προφητεία της ανυπακοής…».

Ο πολιός Ιεράρχης κυρός Δημήτριος συνδεόταν ιδιαίτερα, από τους επιζώντες ιεράρχες, με:

Τον Γαλλίας Εμμανουήλ, ο οποίος πάντοτε με σεβασμό, θαυμασμό και ιδιαίτερη εκτίμηση μνημονεύει του ονόματός του και ενθυμείται τον Μητροπολίτη των παιδικών και νεανικών του χρόνων.
Τον Γορτύνης και Αρκαδίας Μακάριο. Ενθυμούμαι τον νεαρό τότε διάκονο και αρχιμανδρίτη Μακάριο, μετά δέους να αφουγκράζεται τις τερπνότατες και παραστατικότατες διηγήσεις του λευκοπώγωνος ιεράρχου, δι’ εκκλησιαστικά κυρίως συμβεβηκότα.

Τον Λεύκης Ευμένιο, τον οποίο χειροτόνησε και του έδωσε το όνομα του Γέροντός του, Λάμπης και Σφακίων Ευμενίου.

Τέλος, με τον γράφοντα Αρκαλοχωρίου, που ξεκίνησα την εκκλησιαστική μου διακονία από την ενορία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης της Ελούντας.

Ο Πέτρας Δημήτριος δεν πελαγοδρομούσε σε θεωρητικές, φιλοσοφικές, πολύ δε περισσότερο σε ευσεβιστικές αναζητήσεις και βεβαιότητες περί του Θεού. Τον ακούσαμε να λέει, «κι αν μου πει ο Άγιος Πέτρος ότι, δεν περνάς μέσα, θα του πω, την δουλειά μου πράγματι δεν την έκανα όπως έπρεπε. Όμως, κατά που έλεγε και ο Δυρραχίου, τρεις φορές δεν τον αρνήθηκα και μάλιστα σε μία παιδίσκη. Κάνε στην άκρη να μπω μέσα, για να δω κι εγώ φως Θεού, κι ας μη το δικαιούμαι».
Ο Δημήτριος γνώριζε και βίωνε τον Τριαδικό Θεό, όπως αποκαλύπτεται στα κλέη, στα πάθη και στις καθημερινότητες των ανθρωπίνων γεγονότων, από τους εις Χριστόν πιστεύοντας και όχι μόνο. Μακριά από ευσεβισμούς, υποκριτικούς καθωσπρεπισμούς, ωραιοποιήσεις, εξιδανικεύσεις, δαιμονοποιήσεις και ηθοπλαστικές παραμυθολογίες. Αντιμετώπιζε όλα αυτά, μέσα από την γνήσια εκκλησιαστική συνείδηση του Οικουμενικού μας Πατριαρχείου και της Εκκλησίας Κρήτης, που προσλαμβάνει και θεραπεύει τον όποιο άνθρωπο , εν επιγνώσει ότι το κακό ως μη ον δεν έχει υπόσταση κατά Μάξιμο Ομολογητή αλλά και Διονύσιο Αρεοπαγίτη. Αποτελεί το κακό αλλοίωση, σκουριά στο αγαθό, στο καλό, διότι προσβάλει το δερμάτινο χειμώνα της πεπτωκυίας ανθρώπινης φύσης.
Θα ολοκληρώσω τη σύντομη αναφορά μου στη μνήμη του πολιού Γέροντός μου

Πέτρας κυρού Δημητρίου, με τις σκέψεις που δημοσίευσε ο Ν. Ψιλάκης:
«Ιεράρχης με σπάνια μόρφωση, ταπεινός ως Αρχάγγελος της προσμονής, θαρραλέος ως Ξωπατέρας, Ακρίτας Διγενής που προχώρησε αντρίκια προς τα μαρμαρένια αλώνια, προτάσσων πάντα τα στήθη…
Ήταν Κρητικός. Από κείνη τη στόφα των ανθρώπων που κράτησαν σημαία της λεβεντιάς, με ιδέες που ποτέ δεν απέκρυψε, με χαμόγελο που ούτε τις ώρες του αγώνα δεν έσβησε, με λόγο κοφτό, ορθό, ανεπίδεκτο αμφισβητήσεως».